

Recenzja

O. M. AFONINA, A. D. POTEKIN & I. V. CZERNYADJEVA (red.). 2005. [**Actual problems of Bryology. Proceedings of the international meeting devoted to the 90-th anniversary of A. L. Abramova. Saint Petersburg, November 22–25, 2005**]. 204 str. Miękką opr., format 20,6 × 14,6 cm. V. L. Komarov Botanical Institute, Russian Academy of Sciences, Saint Petersburg. Cena: nie podano. ISBN 5-201-11131-9.

W trzeciej dekadzie listopada 2005 r. w słynnym Instytucie Botaniki im. Komarowa Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu odbyło się międzynarodowe spotkanie briologów, w którym wzięło udział ponad 50 uczestników, głównie z Rosji, ale też z Finlandii, Armenii, Litwy i Łotwy. Zostało ono zorganizowane dla uczczenia 90. rocznicy urodzin Anastazji Ławrentiewnej Abramowej. Jest ona jednym z najstarszych żyjących briologów w świecie, a jej ogromny dorobek naukowy i wkład w poznanie brioflory imperium rosyjskiego wzbudzają nieklamany szacunek i uznanie i stawiają ją w rzędzie najwybitniejszych badaczy mszaków XX w. Razem ze swym mężem, Iwanem Iwanowiczem Abramowem (1912–1990), stanowili doskonale uzupełniający się i niezwykle efektywnie działający tandem badaczy, który dostarczył briologii bardzo wielu danych dla współczesnej brioflory Eurazji, jak też mchów kopalnych.

W trakcie petersburskiego spotkania wygłoszono 33 referaty, które w rekordowo szybkim czasie zostały wydrukowane w omawianej tu książeczce, stanowiącej bardzo cenny przyczynek do badań briologicznych w Rosji i na obszarach sąsiednich. Poświęcone są one różnym aspektom badań briologicznych, przede wszystkim florystyce, geografii, systematyce, ekologii i ochronie mszaków.

Największa liczba artykułów prezentowanych w omawianej książce dotyczy badań florystycznych, które w dalszym ciągu są wiodącym kierunkiem w rosyjskiej briologii. Nie ma w tym nic dziwnego, gdy weźmie się pod uwagę rozległość Rosji i brak jakichkolwiek informacji na temat mszaków w wielu regionów. Stąd też mają one istotne znaczenie briogeograficzne, gdyż zapełniają sztuczne luki w rozmieszczeniu geograficznym wielu gatunków. Na specjalną uwagę zasługują tu nowe dane dla flory mchów Tajmyru (W. E. Fedosow), Kamczatki (O. M. Afonina, W. I. Czernadjeva) czy południowego Uralu (A. P. Diaczenko, E. A. Diaczenko, N. W. Skok) oraz wątrobowców Sachalinu i Kuryli (T. I. Niuszko, A. D. Potemkin) oraz Autonomicznej Republiki Komi (M. W. Dulin). Dużą wartość naukową mają także rozważania o różnorodności flory mchów Jakucji (E. I. Iwanowa), analiza muskoflory Wielkiego Kaukazu (E. A. Bariakina) oraz uwagi o azjatyckich powiązaniach flory mchów Centralnego Kaukazu (Z. H. Charżinow, A. N. Bersanowa, S. H. Szhangapsojew, E. A. Ignatowa, M. S. Ignatow). Z artykułów ekologicznych na uwagę zasługuje opracowanie poświęcone tworzeniu się kęp torfowcowych (S. I. Grabowik). Zdecydowana większość artykułów napisana jest w języku rosyjskim, ale każdy z nich opatrzony jest krótkim anglojęzycznym abstraktem. Dzięki temu użytkownicy nie znający rosyjskiego będą mogli zorientować się w treści danego artykułu.

Ta niewielka, ale bardzo wartościowa książeczka zawiera ogromną ilość ważnych danych dla brioflory Rosji i jest kolejnym dowodem, że A. L. Abramowa, I. I. Abramow, L. I. Sawicz-Ljubickaja czy Z. N. Smirnowa znaleźli wielu godnych następców, którzy z dużym powodzeniem kontynuują ich pionierskie badania nad florą mszaków ogromnego terytorium Rosji. – Ryszard OCHYRA, *ul. Gotańska 15/25, 30-619 Kraków, Polska.*